

ARBEIDSRETTE

KJENNELSE

Avsagt: 19. juni 2018
Saksnr.: 27/2018
Lnr.: AR-2018-14
Dommere: Jakob Wahl
Tron Løkken Sundet
Liv Gjølstad

Saken gjelder: Habilitetsspørsmål

Norsk Journalistlag

Advokat Knut Skaslien

mot

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Advokat Tarjei Thorkildsen

Norsk rikskringkasting AS

KJENNELSE

- (1) Norsk Journalistlag (NJ) tok 5. oktober 2017 ut stevning mot Arbeidsgiverforeningen Spekter (Spekter) og Norsk rikskringkasting AS (NRK) knyttet til tvist om oppsigelser i NRK. Det ble i stevningen nedlagt påstand om at utvalgsrettskretsen som var benyttet ved oppsigelse av to arbeidstakere var tariffstridig. Hovedforhandlingen begynte 18. juni 2018, og det er satt av fire dager til behandling av saken. Forhandlingenes første dag gikk i hovedsak med til saksøkers innledningsforedrag. Av hensyn til sakens fremdrift begynte saksøkte sitt innledningsforedrag på slutten av den første rettsdagen.
- (2) Arbeidsretten var ved behandlingen av saken blant annet satt med dommere utnevnt etter innstilling fra Spekter. I saksforberedende møte 20. november 2017 tok forberedende dommer opp spørsmålet om mulige habilitetsinnsigelser overfor Arbeidsrettens medlemmer. I referatet fra møtet heter det at det ikke var noen bemerkninger til dommerlisten. Spørsmål om mulige innsigelser til rettens sammensetning ble også reist av administrator da hovedforhandlingen startet 18. juni 2018, og det var ingen merknader til rettens sammensetning.
- (3) Kim Nordlie er utnevnt som dommer i Arbeidsretten etter innstilling fra Spekter. I en pause under forhandlingene 18. juni 2018, men før saksøkte holdt sitt innledningsforedrag, nevnte Nordlie for Arbeidsrettens leder at han hadde deltatt i arbeidet med etableringen av forhandlingsordningen i NAVO. På bakgrunn av saksøktes anførsler knyttet til tolkningen av Hovedavtalen, tok Arbeidsretten før hovedforhandlingens andre dag opp spørsmål knyttet til dommer Nordlies habilitet. Nordlie var forhandlingsleder for daværende NAVO, nå Spekter, under forhandlingene om etableringen av hovedavtale for NAVO i 1994–1995.
- (4) Etter arbeidstvistloven § 40 andre ledd kan habilitetsspørsmål som reises forut for hovedforhandlingen avgjøres av Arbeidsretten satt med tre fagdommere. Bestemmelsen må forstås slik at habilitetsspørsmål som reises overfor de innstilte dommerne, kan avgjøres av tre fagdommere utenfor hovedforhandlingen.
- (5) *Norsk Journalistlag* gjør gjeldende at dommer Nordlie må vike sete og har i korte trekk anført:
- (6) Et sentralt bevisstema i saken er hva som ble tatt opp i forhandlingene om opprettelse av hovedavtale. Det er problematisk at en dommer som har deltatt i hovedavtaleforhandlingene kan ha en oppfatning om faktiske forhold som ikke blir

gjenstand for kontradiksjon. Det er også prinsipielt betenkelig og vil svekke Arbeidsrettens stilling, dersom dommere som har tett tilknytning til det sentrale tvistetemaet i saken kan delta i pådømmelsen.

- (7) *Arbeidsgiverforeningen Spekter og Norsk rikskringkasting AS* gjør gjeldende at det ikke er omstendigheter som tilsier at dommer Nordlie er inhabil, og har i korte trekk anført:
- (8) I saker som gjelder hovedavtalen, er det ikke uventet at tema i saken vil være hva som skjedde under forhandlingene. Det er derfor uheldig at spørsmålet tas opp på et sent tidspunkt. Det er uklart om dommer Nordlie har hatt noen rolle i den del av forhandlingene som er tvistetema i saken. Det er uklart om «forhandlingsleder» er en stillingstittel eller et uttrykk for hvilke funksjoner dommer Nordlie hadde under forhandlingene om opprettelse av Hovedavtalen. Det er derfor ikke påvist særlige omstendigheter som tilsier at dommer Nordlie er inhabil.
- (9) *Arbeidsretten* vil bemerke:
- (10) Etter arbeidstvistloven § 40 første ledd andre punktum skal en dommer vike sete når det foreligger «særlige omstendigheter» som er egnet til å svekke tilliten til en dommers habilitet. Spørsmålet om det foreligger særlige omstendigheter er i rettspraksis praktisert som en subjektiv og en objektiv test. Den subjektive testen er et spørsmål om dommeren faktisk vil være påvirket av utenforliggende hensyn. Den objektive testen er et spørsmål om det slik forholdene fremstår utad, er grunn til å trekke dommerens upartiskhet og uavhengighet i tvil, jf. HR-2016-956 avsnitt 21–25, AR-2017-22 og AR-2017-23. Selv om forhandlingene om opprettelse av Hovedavtalen ligger et stykke tilbake i tid, foreligger det på bakgrunn av saksøktes presisering og utdyping av påstandsgrunnlaget og bevistemaet i saken i innledningsforedraget, særlige omstendigheter som tilsier at dommer Nordlie bør vike sete.
- (11) I Spekter/NRKs tilsvare 3. november 2017 var det anført at det ikke var grunnlag for å gi Hovedavtalen for Spekter samme innhold som Hovedavtalen LO–NHO, og at «tolkningen av hovedavtalen mellom Spekter/NRK og NJ/NRKJ må stå på egne ben». I prosesskriv 27. april 2018 vises det til at det ikke var holdepunkter i «forhandlingshistorikken» for den tolkning NJ gjorde gjeldende. Dette ble gjentatt i sluttinnlegget 30. mai 2018 hvor prosjektdirektør Lars Haukaas i Spekter ble varslet som vitne om opprettelsen av Hovedavtalen mellom Spekter og NJ. I innledningsforedraget ble det vist til at forhandlingene om opprettelse av hovedavtale i NAVO ble gjennomført samtidig for alle hovedsammenslutningene, og at NJ ikke var sentral i disse forhandlingene. Det ble gjort

gjeldende at Hovedavtalen LO–NHO var et idétilfang, men at det ikke var meningen å kopiere eller følge NHOs praksis og tilnærming til ansiennitetsbestemmelsen. Saksøktes innledningsforedrag viser at forhandlingsforløpet både overfor hovedsammenslutningene og overfor NJ er tema i saken, og det knytter seg både til opprettelse av Hovedavtalen generelt og til ansiennitetsbestemmelsen spesielt.

- (12) Det er på denne bakgrunn dommer Nordlies deltakelse i saken må vurderes. Dommer Nordlie var forhandlingsleder for NAVO/Spekter i perioden høsten 1994 til høsten 1995 i forbindelse med opprettelse av Hovedavtalen. Påstandsgrunnlaget og bevistemaet som ble presentert i innledningsforedraget er etter rettens syn objektivt sett egnet til å svekke tilliten til dommer Nordlie i saken, uten hensyn til om han faktisk deltok i forhandlinger om utformingen av ansiennitetsbestemmelsen eller hvilke oppgaver som lå til forhandlingslederen. Etter dette bør dommer Nordlie vike sete.
- (13) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

Dommer Kim Nordlie viker sete.

Jakob Wahl
(sign.)

Tron Løkken Sundet
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Rett utskrift bekreftes: